

De opkomst van *aan* als verbindend element in maatnomenconstructies

---

Jack Hoeksema, RU Groningen

Abstract

Nederlandse maatnomina komen voor in diverse constructies, zoals de vrijwel uitgestorven partitieve genitief (*een uur gaans*), een constructie met *van* (*een verzameling van opstellen*), een binominale constructie zonder *van* (*een bos bloemen*), eentje met het voorzetsel *aan* (*een overvloed aan ideeën*), en tenslotte een constructie met als verbindingswoordje *met* (*een lijst met namen*). Ook kent het Nederlands de mogelijkheid om beide woorden van een binominale constructie te combineren als samenstelling (vgl. *een zee van bloemen – een bloemenzee*). Op basis van een verzameling van voorkomens van maatconstructies zal ik laten zien dat de constructie met *aan* momenteel snel veld wint in het Nederlands, en de groep van naamwoorden die daarbij betrokken is nader kenschetsen. De maatconstructies tonen gevoeligheid voor eigenschappen als telbaarheid en meervoud, maar ook voor lexicaal-semantische eigenschappen.

1. Inleiding*

Maatnomina zijn er in velerlei varianten. In de nieuwe *Syntax of Dutch, volume 2* (Broekhuis & Den Dikken 2012: 575) worden ze nader onderverdeeld als *quantifier nouns* (*aantal, hoop, paar*), *measure nouns* (*kilo, liter, meter*), *container nouns* (*doos, emmer, krat*), *part nouns* (*brok, stuk, reep*) en *collective nouns* (*kudde, serie, groep, zwerm, paar, dozijn*). Ik zal hier de term *maatnomen* gebruiken voor de hele groep.

Het meest kenmerkend voor (de meeste van) deze woorden is hun optreden in zogeheten binominale constructies als *een kilo aardappelen* of *een slokje wijn*, constructies waarbij het tweede nomen meervoudig of niet-telbaar is. Telbare enkelvoudige zelfstandige naamwoorden zijn meestal uitgesloten, tenzij we het telbare naamwoord via de *Universal Grinder* (Pelletier 1975) niet-telbaar maken, zoals in *een mootje haring* of *een dubbele portie zendeling*. Bij soortnamen zijn binominale constructies met telbare enkelvoudigen wel mogelijk (*een nieuw type fiets, een soort kever*), cf. Schermer-Vermeer (2008), maar die zal ik hier verder buiten beschouwing laten. Ook buiten beschouwing zal blijven het gebruik van maatuitdrukkingen als bepalingen bij comparatieven (*een kilo zwaarder – een pondje te zwaar – een stuk leuker – een heel eind verder*), sommige adjectieven in de stellende trap (*een meter lang, een uur lang, een centimeter dik* – cf. Schwarzschild 2006) en maatwerkwoorden (*Jan weegt 123 kilo, Een uurtje schaken met Kasparov kost 500 euro, Het feest duurde 3 dagen*).

---

* Met dank aan Peter-Arno Coppen en Freek van de Velde voor hun nuttige commentaar.

Maatnomina duiden niet alleen een hoeveelheid of aantal aan, maar vaak ook een ordening (zo is een rij bomen een groep bomen die lineair geordend is, en is een oerwoud van regels niet slechts een verzameling van regels, maar een slecht gestructureerde of onoverzichtelijke verzameling.) Sommige maatnomina hebben een negatieve connotatie (zoals *stelletje*, vgl. *stelletje criminelen*, *stelletje imbecielen* met ??*stelletje heren*), sommige worden vooral gebruikt om groepen mensen aan te duiden, zoals *schare*: *een schare volgelingen* versus ??*een schare ingezonden brieven*. Kortom, met uitzondering van enkele vrij abstracte en algemene woorden als *hoeveelheid* en *aantal*, hebben maatnomina nog allerlei andere eigenschappen die niet uitsluitend met tellen en meten te maken hebben.

Naast simpele binominale constructies kent het Nederlands ook nog constructies met *van* (*een reeks van ongevallen*) en partitieve constructies, waarbij *van* gevolgd wordt door een volledige nominale groep (DP): *een paar van die sigaren*, *een stukje van jouw reep* (Coppen 1991, Hoeksema 1996, Vos 1999, Kranendonk 2010). De *N van N*-constructie wordt evenals zijn Engelse tegenhanger *N of N* soms ook wel aangeduid als de pseudopartitieve constructie, in navolging van Selkirk (1977). Tenslotte zijn er nog gevallen waarin het verbindingswoordje *van* plaats heeft gemaakt voor *aan* dan wel *met*: *een tsunami aan klachten* en *een lijst met namen*, en samenstellingen met maatnomina: *dodental* naast *aantal doden*. Voorts zijn er combinaties met *vol* (*een bus vol toeristen*) en zelfs *vol met* (*een kofferbak vol met smokkelwaar*, cf. ook Van de Velde (2009:114-115)). De gevallen met *met*, *vol* en *vol met* zullen hier niet nader worden onderzocht, evenmin als de samenstellingen.

De *N van N*-constructie lijkt erg op overeenkomstige constructies in het Engels (*a pile of books*, *a slew of arguments*, *a shitload of money*) en het Frans (*un tas d'argent*, *une pile de livres* – zie ook het vergelijkende overzicht van Nederlandse en Franse voorbeelden in Van Belle et al. 2011, 219-220). Het voornaamste verschil met deze talen is gelegen in de mate waarin een beroep wordt gedaan op constructies met een verbindend element *van-of-de*: in het Nederlands is dat voor veel maatnomina niet meer dan een optie, in het Frans en Engels een eis. Om een idee te geven: Nog geen 10% van alle voorkomens van maatnomina zijn te vinden in *N van N*-groepen. Om Van de Velde (2009: 105) te citeren: “Het hedendaags Nederlands geeft de voorkeur aan constructies zonder voorzetsel.” Paardekooper (1986) lijkt ook deze mening toegedaan, althans hij schenkt geen enkele aandacht aan de *N van N*-constructie, maar geeft een zeer uitgebreide lijst van zelfstandige naamwoorden die als linkerelement in de *N N*-constructie optreden. Van der Lubbe (1958: 134-136) geeft een uitgebreid overzicht van maat- en hoeveelheidsuitdrukking van het type *N N*, maar behandelt *N van N* bij de nabepalingen met voorzetselgroepen, zonder enige aandacht aan hun maatkarakter te schenken. De *N aan N*-constructie noemt hij niet apart, maar hij kent die wel, getuige zijn mededeling over de klasse van hoeveelheidsaanduidende woorden: ‘Deze klasse vertoont een grote rijkdom aan variaties.’

Kijken we wat meer in detail naar de verdeling van de maatnomina over de verschillende constructies, dan vallen een aantal opmerkelijke lacunes op. Zo is het woord *deel* bij uitstek een *part noun*, maar komt het niet meer voor in binominale constructies. Combinaties als *een deel soldaten* of *een deel hout*, voor *een aantal soldaten* of *een hoeveelheid hout*, waren in de 17de eeuw heel gewoon, maar zijn nu voor de meeste sprekers van het Nederlands uitgesloten. Al eveneens opmerkelijk is dat *beet* verdwenen is als maatnomen (vgl. *een bete broots*), maar de verkleinwoord *een beetje* is juist hoogfrequent, als maatuitdrukking (*een beetje geduld*) en als bijwoord van graad (*een beetje verliefd*). De aanwezigheid van een diminutiefuitgang heeft soms bijzondere effecten op het gebruik van

maatnomina (Ott 2011). Hoeksema (2002) wijst op het verschil tussen *geen spoor van angst* (*spoor* kiest meestal de *N van N*-constructie) en *geen spoortje angst* (*spoortje* verkiest heel sterk de *N N*-constructie).

Op basis van een viertal constructies, kunnen we al een groot aantal subtypen onderscheiden bij de maatnomina. De nomina in Tabel 1 hebben allemaal een andere distributie. Als we in plaats van plussen en minnen corpusaantallen nemen, zien we nog meer variatie, maar voor het krijgen van een eerste indruk kan dit volstaan.

Tabel 1: Maatnomina in 4 constructies

	N N	N van N	N van de N	N aan N
Meute	+	+	+	-
Deel	-	-	+	-
Aantal	+	-	+	-
Lawine	-	+	-	+
Reeks	+	+	+	+
Tekort	-	-	-	+

Soms heeft een maatnomen verschillende betekenissen die gepaard gaan met voorkeuren voor verschillende constructies. Zo gedraagt *gros* zich meestal als *deel*: *het gros van de soldaten*, maar niet **het gros van soldaten* of **het gros soldaten*, laat staan **het gros aan soldaten*. In de betekenis: *een 144-tal* krijgen we echter een voorkeur voor de constructie *N N*: *een gros pennen*. (Ik ken dit laatste type gebruik van schoolboekjes voor het rekenonderwijs, maar ik geloof niet dat deze betekenis nog erg gangbaar is.)

Maatnomina en de constructies waarin ze voortkomen zijn voortdurend in verandering. Heel bekend is bijvoorbeeld het verdwijnen van de constructie met de partitieve genitief (*een droppel wijns*). Deze constructie is opgegaan in de *N N*-constructie na een eeuwenlang proces van afsterven (Van der Horst 2008). Van der Horst & van der Horst (1999: 204-208) wijzen op maatbepalingen die zich ontwikkelen tot telwoordachtige determinatoren, zoals *paar* en *heleboel*.

Zeer geleidelijk is de opkomst van de *N aan N*-constructie geweest, aanvankelijk schoorvoetend bij een klein groepje van maatnomina, maar op het ogenblik is de verandering in volle gang. Hoewel de meeste grammatica's deze constructie volledig negeren, is dat nu niet meer te rechtvaardigen. Dit artikel is dan ook niet in de laatste plaats een poging om een einde te maken aan de schromelijke verwaarlozing van een steeds prominenter wordend type maatuitdrukking.

De indeling van het artikel is als volgt: In sectie 2 bespreek ik de herkomst, voor zover te traceren, van maatuitdrukkingen met *aan*, in sectie 3 de diachrone ontwikkelingen, in sectie 4 andere constructies met *aan*, en in sectie 5 vat ik mijn conclusies samen. Bij het schetsen van de diachrone ontwikkelingen maak ik gebruik van een corpus van ruim 20.000 voorkomens van maatnomina, door mij verzameld uit schriftelijke bronnen van 1600 tot nu, en met de hand ingedeeld op een aantal criteria, zoals het type constructie waarin het nomen voorkomt. Dankzij dit corpus is het mogelijk om ook de kwantitatieve aspecten van de ontwikkelingen te schetsen.

2. Herkomst van maatuitdrukkingen met *aan*

De oudste voorkomens die ik heb kunnen vinden van maatuitdrukkingen met het voorzetsel *aan* dateren uit de 17de eeuw. Het betreft hier vooral maatuitdrukkingen die een hoeveelheid geld uitdrukken en wat ik hier voor het gemak maar even als 'negatieve' hoeveelheden zal aanduiden. Wat de eerste categorie betreft, geeft het WNT (s.v. *aan*) het voorbeeld *Daar ligt honderd gulden aan rijksdaalders*. Het gaat hier met andere woorden om een hoeveelheid van 40 rijksdaalders, die een bedrag van honderd gulden representeren. Strikt genomen meet de maatuitdrukking niet de hoeveelheid, maar de waarde van iets. Vergelijk ook: *Er zit in de provincie Groningen voor miljarden aan gas in de bodem*. De hoeveelheid gas in de bodem kan alleen veranderen door te pompen, maar de waarde fluctueert met de dagkoersen van het gas. De maatuitdrukking laat zich in zijn geheel vooropplaatsen, zodat we mogen concluderen dat het een syntactische groep vormt:

(1) Honderd gulden aan rijksdaalders ligt daar.

Splitsing is bij dit type ook mogelijk:

(2) Honderd gulden ligt daar aan rijksdaalders.

(3) Aan rijksdaalders alleen al ligt daar honderd gulden.

Een oud voorbeeld van dit type maatuitdrukking levert de *Oprechte Haerlemsche Courant* van 26 november 1669:

(4) Men maeckt een yder bekent, dat voorleden Maendagh tot Middelburgh, door een Persoon, geboortigh van Groeningen, oudt omtrent 19 Jaren, blond van Hair, gemeene lenghte ende dichte, gestoolen is diverse Mans kleeren, Hembden, Lijnwaet, &c. mitsgaders een goude geslingerde Mes-hecht, met een Vorcxken, en 29 Ducatons aen Silvergelt

Tot de groep van negatieve maatnomina reken ik woorden als *gebrek*, *tekort*, *verlies*, *schaarste* en *gemis*, die allemaal een hoeveelheid aanduiden die er niet is. Verder kan men hier ook woorden bij scharen die een te veel aanduiden, zoals *overschot*, *overdaad*, *overmaat*, *overvloed* en *teveel*, woorden die een hoeveelheid aanduiden die er niet had moeten zijn. Ook dergelijke maatuitdrukkingen gaan al sinds jaar en dag vergezeld van het voorzetsel *aan*, zoals blijkt uit het volgende citaat uit dezelfde *Oprechte Haerlemsche Courant*, ditmaal van 23 mei 1684:

(5) Men wil, dat 'er een groot gebrek aen Graen in Spangien is.

Aanvankelijk kiest ook *gebrek* nog vaak voor een constructie met *van*, zoals in:

(6) Men soude oock wel kunnen vermoeden, dat sy door ghebreck van fictualie en ververschinghe vergaen zijn (Journaal van Bontekoe, 1646)

(7) Zoo volgde de eene dag en nacht den anderen op, totdat men eindelijk, bij een hand over hand toenemend gebrek van levensmiddelen, niets anders dan den dood te gemoet zag. (Vaderlandsche Letteroefeningen, 1819, www.dbnl.org)

Gedurende de periode 1700-1900 is de keus van constructie variabel, na 1900 beperkt *gebrek* zich tot de constructie met *aan*. In de volgende sectie bespreek ik de diachrone veranderingen rond de *N aan N*-constructie meer uitgebreid.

3. Diachrone veranderingen: *N van N* → *N aan N*

Voor het groepje *overdaad*, *overmaat*, *overschot*, *overvloed* zien we ook een periode van variatie, gevolgd door beperking tot *aan*, zij het dat dit zich bij deze groep later voordoet dan bij *gebrek*, *tekort* etc., en nog niet helemaal voltooid is. Tabel 2 bevat mijn corpusgegevens voor dit groepje:

Tabel 2: Maatnomina type *over-N*

Periode	N van N	N aan N	% N aan N
1600-1800	7	-	0%
1800-1900	12	1	8%
1900-1950	15	5	25%
1950-2000	8	26	76%
2000-2013	5	43	90%

Vanaf 1900 gaat de groep maatnomina die kiezen voor het verbindingselement *aan* wat groeien. Naast negatieve maataanduiders komen ook geleidelijk aan andere maatnomina te voorschijn, zoals *rijkdom aan*, *stortvloed aan*, en *gehalte aan*. Heel lang blijft het bij een enkele toevoeging van dit type, totdat in de jaren 1990 *aan* definitief begint door te breken. Het percentage *N aan N*-constructies fluctueert in de periode 1900-1990 van 1,5% tot 2,5%, springt in de jaren 1990 naar 3,5% en gaat nu (eind 2013) richting 10%. Die uitbreiding is het gevolg van een snelle uitbreiding naar de groep van maatuitedrukkingen die voordien participeerden in de *N van N*-constructie. Kijken we alleen naar types, niet naar tokens, dan geeft mijn corpus een groei te zien van 23 maatnomina in de *N aan N*-constructie in de periode 1900-1950, 53 in de periode 1950-2000 en 169 in de periode 2000-2013.

Bij een uitdrukking als *waslijst* zien we een vrij radicale omslag rond 2000, vgl. tabel 3. (Voorkomens van voor 1930 heb ik niet kunnen vinden. Het WNT vermeldt het woord merkwaardig genoeg nergens.)

Tabel 3: *Waslijst* in drie constructies

Periode	N N	%	N van N	%	N aan N	%
1930-2000	4	17%	16	70%	3	13%
2000-2013	4	11%	7	19%	26	70%

Er zijn ook grote groepen maatnomina die zich vooralsnog niet aansluiten bij *waslijst* en consorten. Het betreft hier met name maatnomina die enkel in de *N N*-constructie voorkomen, zoals *stelletje*: **een stelletje aan hufters*, **een stelletje aan klaplopers*, en *slok*, getuige de onwelgevormdheid van **een slok aan thee*. Vele andere voorbeelden kunnen toegevoegd worden. Niettemin levert Google vaak verrassende resultaten op, zoals *een dik pak aan sneeuw*, dat voor sommige Internetgebruikers

aanvaardbaar blijkt, tegen mijn verwachting in, al is *een dik pak sneeuw* nog altijd vele honderden malen gebruikelijker.

In Tabel 4 laat ik de opkomst van *aan* ten koste van *van* zien aan de hand van een overzicht van het hele materiaal (uitgezonderd de nogal frequente uitdrukking *tal van* die ik erbuiten heb gelaten omdat die niet variabel is, en ook een eigen status heeft binnen de groep van graadnomina – zie ook Van der Horst 2003). Ook de veel grotere verzameling voorkomens van de *NN*-constructie is hier weggelaten. Heel duidelijk is te zien aan deze corpusgegevens dat we momenteel in het steile gedeelte van een half-voltooid S-vormige curve zitten, die vermoedelijk over 20 jaar of zo weer zal afvlakken (zie Kroch 1989, Denison 2003 voor discussie van s-vormige veranderingen). De tijd zal het leren.

Tabel 4: *aan* versus *van*

	N aan N	N van N	% N aan N
1800	12	125	8.8
1850	26	140	15.7
1900	69	256	21.2
1950	184	458	28.7
2000	693	438	61.3

4. *Aan* versus *van*

De afwisseling van *aan* en *van* die we in het vorige hoofdstuk zagen, is niet uniek voor maatnomina. In Hoeksema (2003) constateerde ik een enigszins vergelijkbare alternantie in wat ik daar de pseudo-partitieve alternantie heb genoemd. Het gaat hier om typisch Nederlandse werkwoordelijke constructies als de volgende, bestaande uit een werkwoord, een indefiniet element (*iets, niets, niet veel, weinig, geen bal*) en een *van*-bepaling die de rol overneemt van het lijdend voorwerp, of bij intransitieve werkwoorden het subject. De constructie heeft een negatief-polair karakter en treedt daarom alleen op in negatieve zinnen, vraagzinnen, en dergelijke (zie Van der Wouden 1997 voor een overzicht van polaire omgevingen):

- (8) Ik begrijp er niets van.
- (9) Frits snapt er geen bal van.
- (10) Je kunt er niet veel van.

Meestal zien we in dergelijke constructies het alomtegenwoordige voorzetsel *van*, maar soms is *aan* het aangewezen voorzetsel van dienst, en soms kunnen allebei worden ingezet:

- (11) Daar deugt niet veel van/aan.
- (12) Daar is niets van/aan gelogen.

Bij de partitieve constructie *det Adj+s* (*iets moois, niets bijzonders, wat lekkers*) zien we soms ook combinaties met *aan*: *Wat heb je haar aan onzinnigs op de mouw gespeld?* Ouder Nederlands kende bij vraagwoorden en relatieve voornaamwoorden nog vormen zonder *aan*:

- (13) Op deze vaart vindt men tevens alles verwezenlijkt, wat de verbeelding zich van dien aard schoons, vreemds en verrukkelijks kan voorstellen. (*De werken van Jacob Haafner*, dl 2, p 331, De Walburg Pers, Zutphen, 1995 (tekst uit 1802))

Meer in het algemeen lijkt het me juist om te stellen dat *aan* en *van* de meest uitgesproken functionele voorzetsels zijn in het Nederlands, omdat ze worden ingezet in een veelheid van (aan) grammaticale omgevingen, zoals subjecten en objecten bij nominalisaties, markering van indirecte objecten, de *schat van een kind*-constructie, de *dag aan dag*-constructie, etc. Het hoeft dan ook weinig verbazing te wekken dat juist deze twee voorzetsels alterneren bij maatconstructies van het type *N prep N*.

De verandering van *van* naar *aan* valt niet toe te schrijven aan invloed van Engels, of het Duits. De volgende voorbeelden laten zien, dat het Nederlands veel rijkere variatie kent in maatconstructies dan het Engels:

(14)	a.	a basket of eels	een mandje palingen
	b.	a group of scientists	een groep van geleerden
	c.	a tsunami of legislation	een tsunami aan wetgeving
	d.	a list of suspects	een lijst met verdachten

Wel is het denkbaar dat het Frans met zijn constructies met *de* en *à* (vgl. *ménage à trois*) van invloed is geweest op de ontwikkelingen in het Nederlands, maar juist het feit dat de omzetting van constructies met *van* naar constructies met *aan* juist nu in volle gang is, doet niet direct aan invloed van het Frans denken, omdat die taal momenteel geen prominente rol meer vervult in Nederland. Ook de details stemmen niet overeen met Franse invloed: gevallen als *une liste à plusieurs valeurs*, gesuggereerd door Freek van de Velde (p.c.), lijken eerder te horen bij Nederlandse tegenhangers met het bindelement *met*: *een lijst met meerdere waarden*.

5. Discussie en conclusies

In pseudopartitieve groepen van de vorm *N voorzetsel N* zien we een geleidelijke opkomst van het type *N aan N* ten koste van het oudere type *N van N*. In de partitieve groepen van de vorm *N van de N* doet zich geen verandering voor. Ook de *N N*-constructie lijkt niet direct betrokken te zijn bij de verandering.

Een aspect van de verandering dat ik nog niet heb genoemd kan wellicht enig licht doen schijnen op de motivatie van de verandering. Uitdrukkingen van de vorm *N van N* zijn ambigu tussen een maatlezing en een 'gemaakt van'-lezing. Bij *een tent van bizonleer* zullen we denken aan een tent, waarvan het doek is gemaakt van bizonleer. Bij *een oceaan van tijd* moeten we denken aan een grote hoeveelheid tijd, niet aan een oceaan gemaakt van tijd. In sommige gevallen zijn deze twee lezingen lastig te onderscheiden, zoals in *een berg van schedels*. Gaat het hier vooral om de grote hoeveelheid schedels, of om de bergachtige vorm? Omdat *aan* niet gebruikt wordt voor de *gemaakt van*-lezing, kan het dienen om de twee lezingen ook vormelijk te onderscheiden. Spreken we van een fysieke berg, bestaande uit schedels, dan kunnen we *een berg van schedels* gebruiken, maar bedoelen we de

hoeveelheid, dan is *een berg aan schedels* nu een mogelijke manier om dit te verwoorden: *Er ligt een berg aan schedels in dit veld begraven*. Zeker bij dingen die geen concrete bergen kunnen vormen, zoals *een berg aan schulden*, zal de voorkeur in steeds sterkere mate uitgaan naar de variant met *aan*.

Verwijzingen

- Broekhuis, Hans & Marcel den Dikken. 2012. *Syntax of Dutch. Nouns and Noun Phrases, vol. 2*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Coppen, Peter-Arno. 1991. *Specifying the Noun Phrase*. Amsterdam: Thesis Publishers.
- Denison, David. 2003. Log(ist)ic and simplistic S-curves. In: Raymond Hickey (red.), *Motives for language change*, 54-70. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hoeksema, Jack (red.). 1996. *Partitives. Studies on the Syntax and Semantics of Partitive and Related Constructions*. Berlijn: Mouton de Gruyter.
- Hoeksema, Jack. 2002. Minimaliseerders in het standaard-Nederlands. *Tabu* 32(3/4), 105-174.
- Hoeksema, Jack. 2003. Partitivity, degrees and polarity, in: *Verbum*, Tome XXV, No. 1, 81-96.
- van der Horst, Joop & Kees van der Horst. 1999. *Geschiedenis van het Nederlands in de twintigste eeuw*. Sdu, Den Haag/Antwerpen.
- van der Horst, Joop. 2003. Tal van informatie: de verandering van een telwoord. *Onze Taal* 72(2-3), 58-60.
- van der Horst, Joop. 2008. *Geschiedenis van de Nederlandse syntaxis*. 2 dln. Leuven: Universitaire Pers Leuven.
- Kranendonk, Huib. 2010. *Quantificational Constructions in the Nominal Domain. Facets of Dutch microvariation*. Dissertation, University of Utrecht.
- Kroch, Anthony S. 1989. Reflexes of grammar in patterns of language change. *Language Variation and Change* 1: 199–244.
- Lubbe, H.F.A. van der. 1958. *Woordvolgorde in het Nederlands. Een synchrone structurele beschouwing*. Assen: Van Gorcum. (Geciteerd naar de onveranderde 3e druk van 1978.)
- Ott, Dennis. 2011. Diminutive formation in German. Spelling out the classifier analysis. *Journal of Comparative Germanic Linguistics* 14(1), 1-6.
- Paardekooper, Piet. 1986. *Beknopte ABN-syntaxis*. 7e druk, eigen beheer, Eindhoven.
- Pelletier, F. Jeffrey. 1975. Non-singular reference: some preliminaries. *Philosophia*, 5(4), 451-465.
- Schermer-Vermeer, Ina. 2008. De SOORT-constructie, een nieuw patroon in het Nederlands. *Nederlandse Taalkunde* 13(1), 2-33.
- Schwarzschild, Roger. 2006. The Role of Dimensions in the Syntax of Noun Phrases. *Syntax* 9(1), 67-110.
- Selkirk, Elizabeth. 1977. Some Remarks on Noun Phrase Structure. In Adrian Akmajian, Peter Culicover, and Thomas Wasow (red.), *Studies in Formal Syntax*, 285-316. New York: Academic Press.
- Van Belle, William, Béatrice Lamiroy, Willy Van Langendonck, Karen Lahousse, Peter Lauwers, Ingrid Van Canegem-Ardijns & Kristel Van Goethem, 2011. Nederlandse Grammatica voor Franstaligen. Online boek. http://wwwling.arts.kuleuven.ac.be/NGF_N/NGF_NL.htm.

- Van de Velde, Freek. 2009. *De nominale constituent. Structuur en geschiedenis*. Leuven: Universitaire Pers, Leuven.
- Vos, Riet. 1999. *A Grammar of Partitive Constructions*. Dissertatie, Katholieke Universiteit Brabant, Tilburg.
- Wouden, Ton van der. 1997. *Negative Contexts*. London: Routledge.
- WNT = *Woordenboek der Nederlandsche Taal (1882-2001)*. Matthias de Vries, Lammert A. te Winkel e.a. (red.). 's-Gravenhage/Leiden: Martinus Nijhoff, A.W. Sijthoff. Den Haag: SDU. Digitale editie: <http://gtb.inl.nl/>.